

УДК 00+002.2

Л.В.Івасюк, доктор філософських наук
Австрія, Україна

ІВАН ПУЛЮЙ У ПУБЛІЧНОМУ ПРОСТОРИ АВСТРІЇ: СТРАТЕГІЇ ПРИКЛАДНОЇ ІСТОРІЇ

L.V.Ivasyuk, PhD.

IVAN PULUJ IN THE AUSTRIAN PUBLIC SPHERE: STRATEGIES OF APPLIED HISTORY

Тема присутності, а радше відсутності Івана Пулюя в публічному просторі Австрії масштабно ще не була на порядку дня ні в академічному, ні в публічному просторі. Австрія посідає в моєму дослідженні особливе місце: хоча Пулюй тісно пов'язаний із цією країною, але досі він залишається невідомим широкому австрійському загалові.

Завдання мого дослідження полягає в тому, щоб вивчити причини такої «відсутності» і запропонувати шляхи її подолання через дисципліну, яка поки ще не в усіх країнах Європи інституціоналізована – через публічну (прикладну) історію. Водночас аналізую стратегії популяризації Івана Пулюя та перешкоди на шляху інтеграції імені та спадщини цього вченого в культурну пам'ять Австрії.

У дослідженні застосовано медіа-аналіз та дискурсивний аналіз. У моїй інтерпретації проблематики переважають постколоніальний підхід й ідеологічна критика. Загальний контекст перебуває у вимірі інтелектуальної історії, причому взято до уваги специфіку політичних, ідеологічних та освітніх структур Австрії.

Через своє вузьке сприйняття України як пострадянської держави Австрія не виробила об'єктивного бачення України, її історії та здобутків української еліти. Австрія створила дещо односторонній підхід до сприйняття України як колишньої країни-колонії, зокрема, через існування колись підавстрійської Галичини. Тому у сприйнятті австрійського загалу Україна переважно не виступає як політичний суб'єкт.

Не бажаючи або навіть побоюючись розвивати публічну історію, Австрія втрачає потенційні канали донесення до загалу історії України та значущості її особистостей. Відповідно простір досі заповнюють російськими темами. Навіть зараз в університеті Відня не створено факультету україністики, а українські теми вивчаються винятково в рамках полоністики або русистики.

У таких умовах не можна очікувати від австрійців особливої уваги до українських постатей, навіть такої величини, як Іван Пулюй. Потрібно через українські ініціативи відкривати для Австрії українські інтелектуальні виміри. Найефективнішим способом я вважаю використання публічної історії.

Ім'я Івана Пулюя повинно бути запроваджене до публічного простору Європи, насамперед у тих країнах, де він жив і працював. Для цього я надіслала петицію до Президента України з вимогами встановити пам'ятники Пулюєві у світі й залучити дипкорпус України до популяризації Івана Пулюя насамперед через закордонні медіа.

Саме Австрія, країна, яка активно розвиває постколоніальні наративи в публічному просторі, може бути зацікавлена у співпраці щодо популяризації українських учених, особливо тих, які народилися у складі імперії і зробили свій внесок у світовий прогрес.

Література:

Роман Гайда, Роман Пляцко: Іван Пулюй. Життя і творчість, Львів 2019.